

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ต้นทุนการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของสำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาววันเพ็ญ ตันจันทร์กุล

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ณิ ธิ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อังสนา ธงไชย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา เลาหะวิสุทธิ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถ มณีสงฆ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์รัตนา ธิ ลำพูน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อเสนอแนวทางการกำหนดค่าบริการยืมระหว่างห้องสมุดของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ โดยศึกษาต้นทุนโดยเฉลี่ยของการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2542

การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บรรณารักษ์ให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดรับผิดชอบงานให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด นอกจากนี้ยังศึกษาจากข้อมูลดิบการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของสมาชิกห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 1,321 รายการ และการให้บริการผู้ใช้บริการจากห้องสมุดสถาบันอื่นๆ จำนวน 837 รายการ รวมทั้งการเก็บข้อมูลต้นทุนด้านต่างๆ ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักการวิเคราะห์ต้นทุนทางการตลาด และการบัญชีต้นทุน ต้นทุนที่นำมาวิเคราะห์มีทั้งสิ้น 8 รายการหลัก ได้แก่ ต้นทุนค่าตอบแทนบุคลากร ค่าเครือข่ายและการสื่อสาร ค่าขนส่ง ค่าถ่ายเอกสารตามที่ห้องสมุดที่ให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่งกำหนด ค่าอุปกรณ์สนับสนุน ค่าเครื่องมือและซอฟต์แวร์ ค่าเช่าบำรุงรักษาอุปกรณ์และคู่มือ รวมถึงค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้ห้องสมุดหรือแหล่งบริการสารสนเทศอื่นๆ

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ต้นทุนการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2542 เท่ากับ 171.37 บาท ต่อ 1 รายการ แบ่งออกเป็นสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่รับผิดชอบค่าใช้จ่าย 137.86 บาท ผู้ใช้บริการของสำนักหอสมุดรับผิดชอบ 33.51 บาท และผู้ใช้บริการของห้องสมุดจากสถาบันอื่นรับผิดชอบค่าใช้จ่าย 62.00 บาท

ต่อ 1 รายการ ต้นทุนสูงสุดได้แก่ ต้นทุนค่าตอบแทนบุคลากรคิดเป็นร้อยละ 92.99 ของต้นทุนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ต้นทุนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 3.06 ของงบประมาณรายได้ของสำนักหอสมุดประจำปี 2542

ส่วนค่าบริการยืมระหว่างห้องสมุด โดยวิธีการคำนวณจากต้นทุนผันแปรและจำนวนผู้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด พบว่า ราคาที่ได้ คือ 6.36 บาท ต่อ 1 รายการ ห้องสมุดสมควรเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้อย่างน้อย 6.36 บาท ต่อ 1 รายการ

Independent Study Title	The Cost of Interlibrary Loan Service of Chiang Mai University Central Library	
Author	Miss Wanpen Tanjankul	
M.A.	Library and Information Sciences	
Examining Committee	Asst.Prof. Darunee Na Lampang	Chairman
	Assoc.Prof. Angsana Thongchai	Member
	Asst.Prof. Suvanna Laohavisudhi	Member
	Asst.Prof. Orachorn Maneesong	Member
	Assoc.Prof. Ratana Na Lamphun	Member

ABSTRACT

This study was analyze the cost of interlibrary loan service of Chiang Mai University Central Library and to propose guidelines for setting the cost of interlibrary loan service between Chiang Mai University Central Library and other university Libraries' by using interlibrary loan service cost analysis, 1999 fiscal year, of Central Library of Chiang Mai University as a case study.

One studying method was by interviewing the library executive administrators, the librarians in charge of interlibrary loan service and the library officials. The other method was by studying 1) first hand information of 1,321 interlibrary loan services of Central Library's users Chiang Mai University, 2) 837 interlibrary loan services to other Libraries' users and 3) analyzed data costs of eight main items. These were the expenses for staffs responsible of interlibrary loan service ; for transportation, for photocopy set by each university ; for supplementary instruments ; for hardware and software computers ; for maintenance and lease lines and the fee for interlibrary loan service to any university or other information services by using marketing cost and analysis of capital accounting cost.

It was found that the cost of interlibrary loan service, 1999 fiscal year, in Chiang Mai University Central Library was 171.37 baht per one interlibrary loan service. Therefore, for each service Central Library of Chiang Mai University paid 137.86 baht and a library's users paid 33.51 baht. The highest cost for staffs was 92.99 %.

In addition, users from other universities by Central Library of Chiang Mai University paid 62.00 baht per one interlibrary loan service.

However, the total cost was 3.06 % out of the library budget of the 1999 fiscal year. For the interlibrary loan service, by calculating from variable cost and interlibrary loan users, it was found that the cost was 6.36 baht per each service.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University